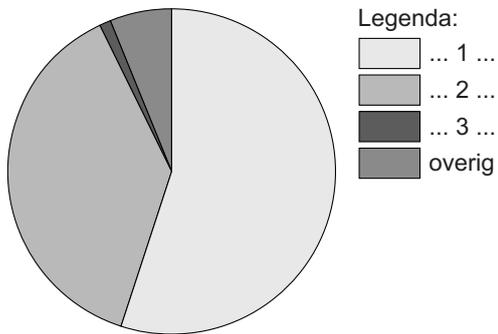

bron 16

Drinkwater in Nederland (2012)

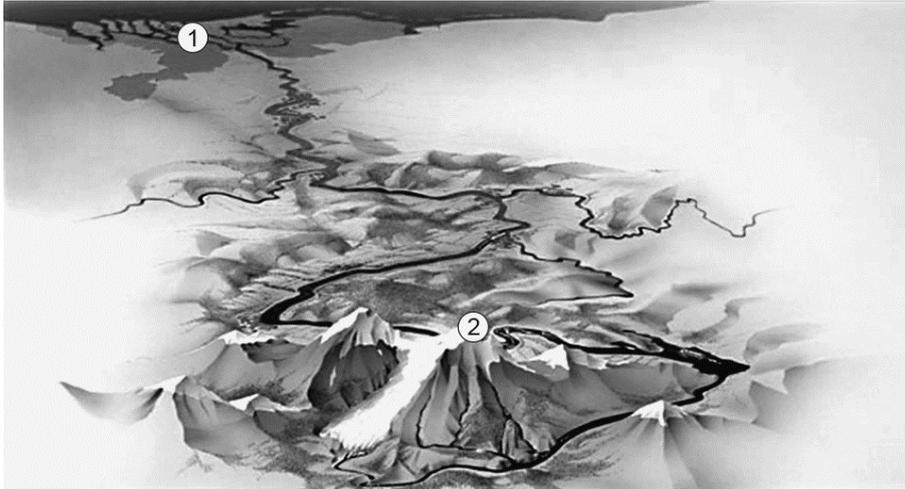
1p 16 Bekijk bron 16.

Waar staan de cijfers 1, 2 en 3 uit bron 16 juist bij de bronnen van drinkwaterwinning?

	duinwater	grondwater	oppervlaktewater
A	1	2	3
B	1	3	2
C	2	1	3
D	2	3	1
E	3	1	2
F	3	2	1

bron 17

Stroomgebied van de Rijn

1p 17 Bekijk bron 17.

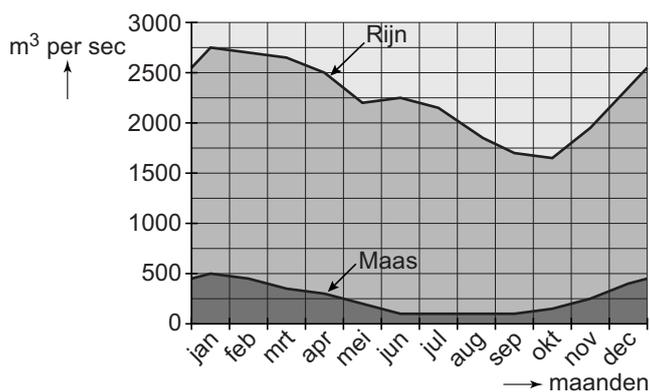
De cijfers 1 en 2 in bron 17 geven een deel van de rivier weer. Bij 1 is een ander proces overheersend dan bij 2.

Waar staan alle begrippen juist?

	1	2	overheersend proces bij 1
A	benedenloop	bovenloop	erosie
B	benedenloop	bovenloop	sedimentatie
C	bovenloop	benedenloop	erosie
D	bovenloop	benedenloop	sedimentatie

bron 18

Debietverloop van Rijn en Maas

1p 18 Bekijk bron 18.

Het debiet van de Maas verschilt gedurende het jaar. Dit komt onder andere doordat in een deel van het stroomgebied van de Maas in de zomer minder neerslag valt dan in de andere jaargetijden.

→ Noem nog een **natuurlijke** oorzaak van het lage debiet van de Maas tijdens de zomermaanden.

bron 19**Waterbeheer door waterschappen**

foto 1

foto 2

foto 3

foto 4

1p 19

Bekijk bron 19.

Het waterschap heeft verschillende taken op het gebied van waterbeheer. Elke foto in bron 19 heeft met één specifieke taak van het waterschap te maken.

Waar staan de foto's 1, 2, 3 en 4 uit bron 19 juist bij vier taken van het waterschap?

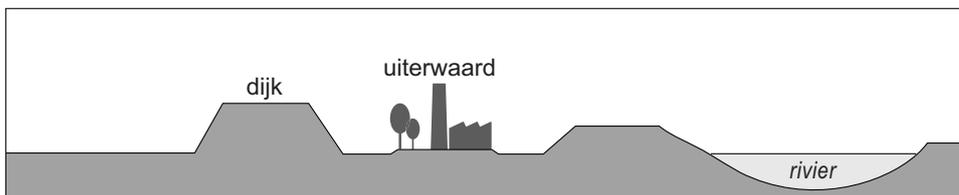
	zorgen voor bevaarbaarheid waterwegen	zorgen voor veiligheid	zorgen voor voldoende waterkwantiteit	zorgen voor een goede waterkwaliteit
A	foto 2	foto 1	foto 4	foto 3
B	foto 2	foto 4	foto 1	foto 3
C	foto 3	foto 2	foto 4	foto 1
D	foto 4	foto 2	foto 3	foto 1
E	foto 4	foto 3	foto 1	foto 2
F	foto 4	foto 3	foto 2	foto 1

- 2p **20** Akkerbouw kan bijdragen aan verdroging in Nederland. Veel boeren willen graag een wat lagere grondwaterstand dan bijvoorbeeld natuurbeschermers.
- Geef een reden waarom veel boeren graag een lagere grondwaterstand willen.
 - Noem een maatregel waardoor de grondwaterstand verlaagd wordt.
- 1p **21** Steden hebben steeds vaker wateroverlast. Een oplossing om wateroverlast in de toekomst te voorkomen is meer groen aanleggen in steden. Ook tuinen zouden minder betegeld moeten worden.
- Geef aan waardoor minder verstening in steden leidt tot minder wateroverlast.

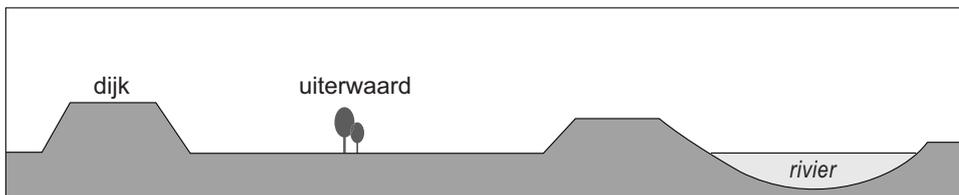
bron 20

Maatregelen "Ruimte voor de Rivier"

oude situatie

nieuwe situatie

- 1p **22** Bekijk bron 20.
In bron 20 zie je een project dat is uitgevoerd in het kader van "Ruimte voor de Rivier".
Welke maatregelen zijn hier uitgevoerd?
- A aanleggen van een nevengeul en dijkverlegging
 - B aanleggen van een nevengeul en uiterwaardvergraving
 - C obstakelverwijdering en dijkverlegging
 - D obstakelverwijdering en kribverlaging
 - E uitbaggeren van de rivierbedding en dijkverlegging
 - F uitbaggeren van de rivierbedding en kribverlaging

bron 21

Drie beschrijvingen van rivieren in China

Beschrijving 1: deze rivier is de langste rivier in China en wordt ook wel de 'Blauwe Rivier' genoemd. Een belangrijk bouwwerk in deze rivier is de 'Drie Klovendam'. Deze rivier mondt bij Shanghai uit in zee.

Beschrijving 2: deze rivier is beroemd om haar woeste loop en het grote sedimenttransport. De rivier wordt ook wel de 'Gele Rivier' genoemd. Deze rivier stroomt door het noordelijke deel van het Lössplateau.

Beschrijving 3: deze rivier is met een lengte van 2200 km de derde rivier van China. De monding van de rivier ligt tussen Aomen (Macau) en Xianggang (Hongkong).

1p 23 Lees bron 21.

Waar staan de cijfers 1, 2 en 3 van de beschrijvingen uit bron 21 juist bij elke rivier?

	Chang Jiang	Huang He	Xi Jiang
A	1	2	3
B	1	3	2
C	2	1	3
D	2	3	1
E	3	1	2
F	3	2	1

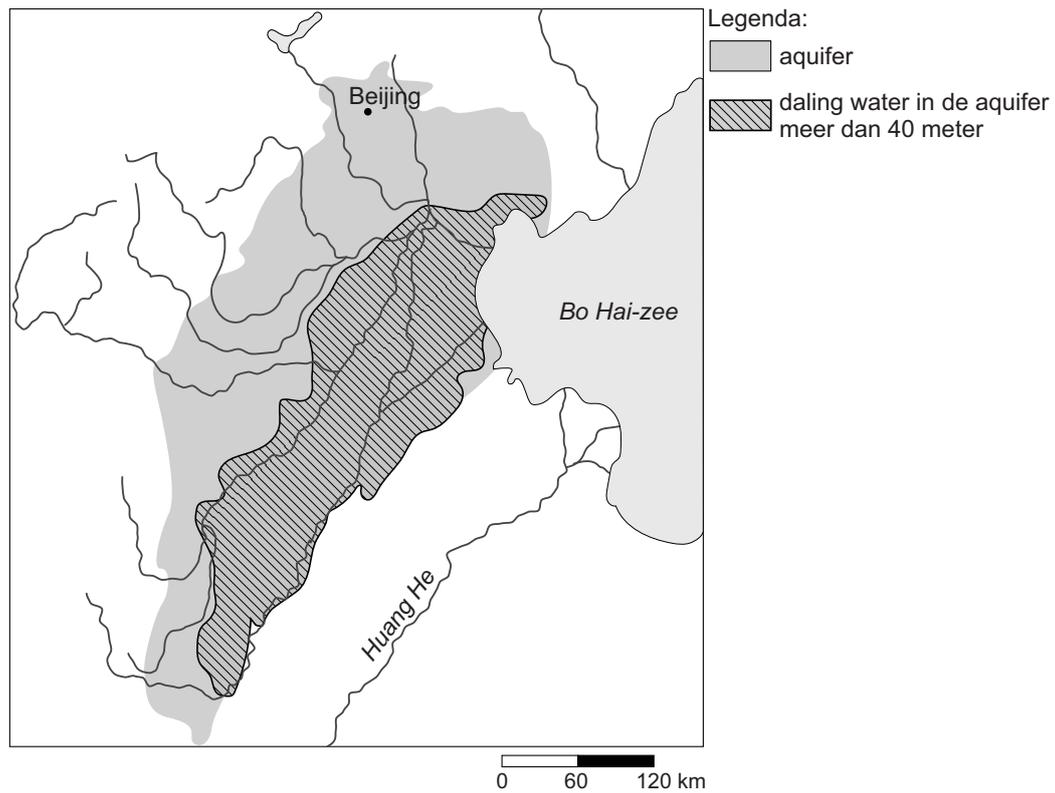
2p 24 De bouw van de Drie Klovendam, de grootste stuwdam van China, heeft naast voordelen ook nadelen.

→ Noem eerst een nadeel voor het milieu.

→ Noem vervolgens een nadeel voor de landbouwers tussen de dam en de kust.

bron 22

Noord-China, grondwateruitputting (2012)

2p 25 Bekijk bron 22.

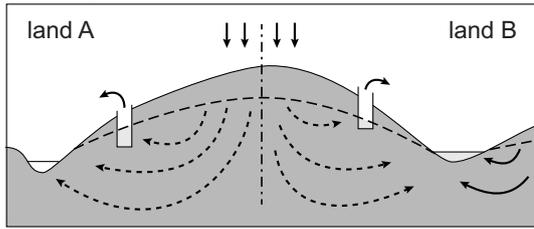
De waterstand in de aquifer in Noord-China is sinds 1960 steeds meer gedaald. In het gearceerde deel op de kaart in bron 22 is die daling meer dan 40 meter.

- Noem een voordeel van het gebruik van water uit een aquifer in vergelijking met het gebruik van water uit een rivier.
- Geef het argument waardoor het gebruik van water uit een aquifer niet duurzaam is.

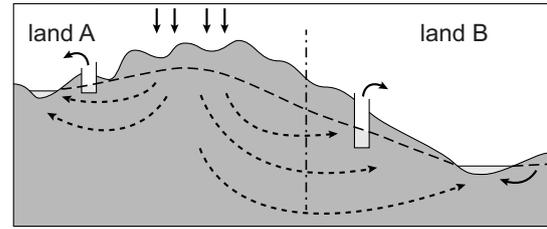
bron 23

Drie verschillende situaties van grensoverschrijdende waterverdeling

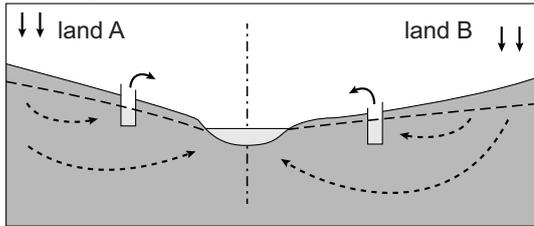
tekening 1

tekening 2

tekening 3

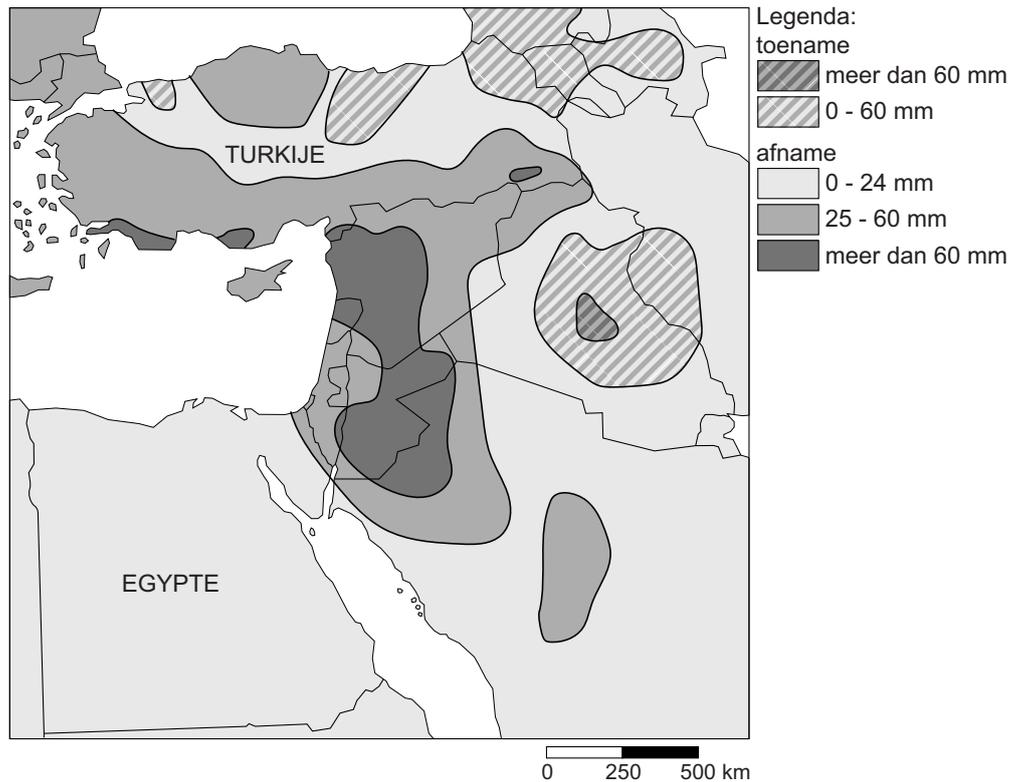
Legenda:

- neerslag
- - - - - grondwater
- - - - - grondwaterspiegel
- - - - - landsgrens
- ┃ waterwinning

- 2p 26 Bekijk de drie tekeningen in bron 23.
Op de tekeningen is een waterverdeling te zien over twee landen, land A en land B.
- In welke tekening uit bron 23 is de kans het kleinst dat er grensoverschrijdende waterconflicten zullen ontstaan? Noteer het cijfer 1, 2 of 3 van de tekening op het antwoordblad.
 - Geef een argument voor je keuze.

bron 24

Afwijking van de hoeveelheid neerslag (in mm) in de winters tussen 1971 en 2010 ten opzichte van de winters tussen 1902 en 2010

2p 27 Bekijk bron 24.

In bron 24 is aangegeven hoeveel de neerslaghoeveelheid in de winters tussen 1971 en 2010 gemiddeld afweek van het gemiddelde tussen 1902 en 2010.

Over bron 24 worden drie uitspraken gedaan:

Uitspraak 1: de Jordaan bevatte tussen 1971 en 2010 minder water dan tussen 1902 en 1970.

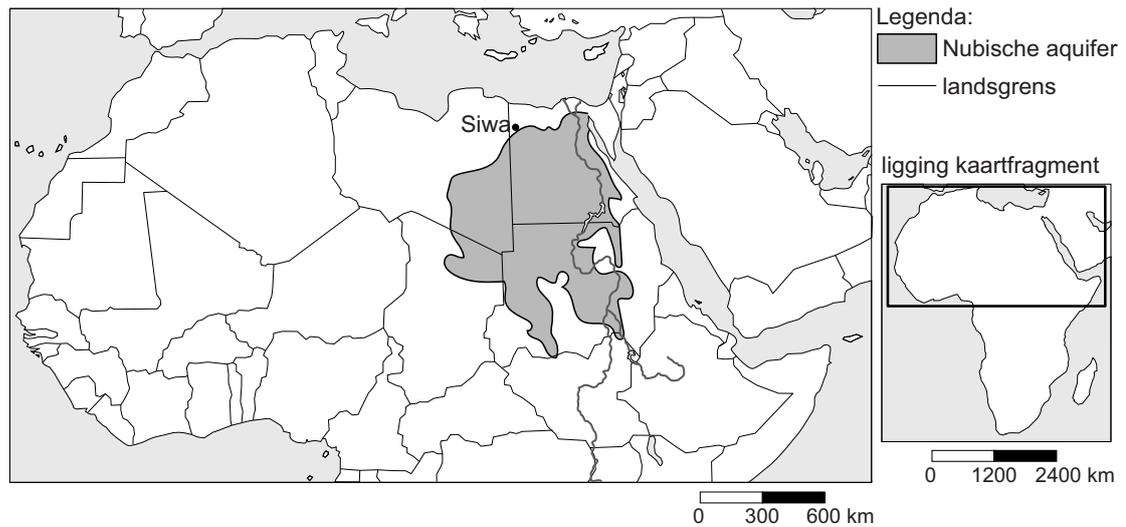
Uitspraak 2: de kaart gaat over weergegevens en niet over klimaatgegevens.

Uitspraak 3: uit de kaart blijkt dat in de winter meer neerslag valt in Egypte dan in Turkije.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 25

Oase in Siwa, Egypte

bron 26

Krantenartikel uit 2014

Siwa is een van de oudste bewoonde nederzettingen ter wereld. De oase ligt verborgen in een verlaten uithoek van Egypte, tussen een grote zoutvlakte en de Libische woestijn. Al 12.000 jaar is er landbouw mogelijk in Siwa, maar de laatste tijd wordt het voor de boeren steeds moeilijker om landbouw te bedrijven. De boeren geven buurland Libië de schuld van dit probleem.

2p 28 Bekijk bron 25 en lees bron 26.

Siwa is een oase in de woestijn in het westen van Egypte.

→ Waardoor is er landbouw mogelijk in de oaseplaats Siwa?

→ Geef met behulp van bron 26 een argument waaruit blijkt dat Libië er schuldig aan kan zijn dat de landbouw in Siwa moeilijker wordt.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.